

Sygn. akt V U 18/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 marca 2013 roku

Sąd Okręgowy w Słupsku V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Danuta Szykut

Protokolant: st.sekr.sądowy Katarzyna Zadrozna

po rozpoznaniu w dniu 1 marca 2013 r. w Słupsku na rozprawie

sprawy z odwołania K. G.

od decyzji z dnia 27/11/2012 r. znak: (...) -2003

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.**

o ustalenie wysokości kapitału początkowego

I zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. w ten sposób, że zalicza ubezpieczonej K. G. do okresów składkowych okres zatrudnienia od 1 września 1969 r. do 24 czerwca 1972 r.,

II nie stwierdza odpowiedzialności organu rentowego za nieprzeliczenie kapitału początkowego.

UZASADNIENIE

Ubezpieczona K. G. wniosła odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. z dnia 27.11.2012r., znak (...) -2003 odmawiającej zaliczenia do stażu pracy okresu od 1 września 1969 roku do 24 czerwca 1972 roku z tytułu zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie (...) w charakterze ucznia zawodu.

Pozwany organ rentowy – Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. wniósł o oddalenie odwołania. W ocenie pozwanego przedłożone przez ubezpieczoną zeznania świadków są niewystarczające i nie stanowią wiarygodnego dowodu zastępczego na okoliczność zatrudnienia.

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczona K. G. ur. (...) złożyła w dniu 29 lipca 2003 roku wniosek o ustalenie kapitału początkowego.

Decyzją z dnia 20 grudnia 2004 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. ustalił ubezpieczonej wysokość kapitału początkowego.

Do ustalenia wysokości świadczeń przyjęto 19 lat, 7 miesięcy i 7 dni okresów składkowych oraz 5 dni nieskładkowych, które ubezpieczona udowodniła dowodami z dokumentów.

/dowód: akta ZUS: wniosek k. 1-2, decyzja k. 14 verte /

W dniu 28.09 2010r. ubezpieczona wystąpiła o przeliczenie podstawy wymiaru kapitału początkowego i złożyła w organie rentowym świadectwo ukończenia (...) Szkoły Zawodowej w W. z dnia 24.06.1972 r. wykazujące, iż uczęszczała

do (...) Szkoły Budowlanej dla Pracujących (...) Przedsiębiorstwa Budowlanego: w okresie od 1 września 1969r. do 24 czerwca 1972r. w zawodzie elektromonter. Nadto złożyła dowód w postaci zeznań świadków.

Zaskarżoną decyzją z dnia 27 listopada 2012r. organ rentowy odmówił uwzględnienia w wymiarze świadczenia w/w okresu .

/dowód: akta ZUS: wnioski o ponowne ustalenie kapitału początkowego k. 16 świadectwo ukończenia (...) Szkoły Zawodowej k. 20, zeznania świadków k. 18-19, zaskarżona decyzja k. 27/

(...) Przedsiębiorstwo Budowlane w W. miało szkołę przyzakładową, w której szkolono pracowników na własne potrzeby oraz potrzeby przedsiębiorstw z którymi współpracowało, w tym (...) Przedsiębiorstwa (...) w K.. Nauka zawodu trwała dwa bądź trzy lata w zależności od wybranego zawodu. Na potrzeby branży budowlanej trwała dwa lata zaś w zawodzie elektromontera trzy lata.

(...) Przedsiębiorstwo (...) w K. zajmowało się wykonywaniem robót elektrycznych, sanitarnych.

Uczniowie szkoły przyzakładowej (...) Przedsiębiorstwa Budowlanego w W. byli pracownikami (...) Przedsiębiorstwa Budowlanego bądź innych zakładów pracy, z którymi kooperowało to przedsiębiorstwo. Uczniowie – pracownicy zatrudnienie w celu nauki zawodu byli wynagradzani przez poszczególne przedsiębiorstwa.

Ubezpieczona po ukończeniu 8 klas szkoły podstawowej rozpoczęła naukę w (...) Szkole Budowlanej w W.. Wybrała zawód elektromontera, planowany okres nauki w tym zawodzie trwał trzy lata.

W toku nauki w (...) Szkole Budowlanej dla Pracujących (...) Przedsiębiorstwa Budowlanego (...) miała podpisaną umowę o pracę z (...) Przedsiębiorstwem (...) w K.. Umowy z młodocianymi były podpisywane przez rodziców. Instruktorem brygadzystą praktycznej nauki zawodu w tym czasie był R. J.. Do jego obowiązków należało nadzorowanie uczniów. K. G. była jego uczennicą.

Praktyczna nauka zawodu wyglądała tak, że dana klasa była kierowana na teren budowy i uczniowie wykonywali czynności w zakresie w jakim zdobywali naukę. Praktyki trwały 3 dni, pozostałe 3 dni trwały zajęcia w szkole.

/dowód: zeznania świadków Z. K. i R. J. k. 28 verte-29/

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonej K. G. zasługiwało na uwzględnienie.

W myśl art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst Dz. U. z 2009r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.) za okresy składkowe (ust. 2) uważa się również przypadające przed dniem 15 listopada 1991r. okresy za które została opłacona składka na ubezpieczenie społeczne albo za które nie było obowiązku opłacania składek na ubezpieczenie społeczne, w tym wymieniony w pkt 3 okres zatrudnienia młodocianych na obszarze Państwa Polskiego na warunkach określonych w przepisach obowiązujących przed dniem 1 stycznia 1975r.

Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, w szczególności zeznania R. J. i Z. K. wykazały, iż w toku pobierania nauki w (...) Szkole Budowlanej dla Pracujących (...) Przedsiębiorstwa Budowlanego ubezpieczona była jednocześnie pracownikiem – uczennicą zawodu (...) Przedsiębiorstwa (...) w K.. Wynika to wprost z zeznań świadka Z. K. i R. J.. Zeznania świadków zasługują na wiarę albowiem z racji zajmowanego stanowiska posiadali oni wiedzę na temat warunków nauczania w szkole. Z zeznań świadka Z. K., który był pracownikiem (...) Przedsiębiorstwa, a jednocześnie nauczycielem praktycznej nauki zawodu i odpowiadał za całość kształtu praktycznej nauki zawodu wynika, iż każdy uczeń szkoły podpisywał indywidualną umowę o pracę z zakładem pracy. Sąd w pełni oparł się na zeznaniach wymienionych świadków albowiem ocenił je jako stanowcze, precyzyjne, pokrywające i uzupełniające się wzajemnie i znajdujące potwierdzenie w dowodzie z dokumentu w postaci świadectwa szkolnego.

W tym miejscu podnieść należy, iż w sprawach z zakresu ubezpieczeń w toku postępowania przed sądem postępowanie dowodowe prowadzone jest według reguł wynikających z ustawy Kodeks postępowania cywilnego, a nie według przepisów obowiązujących organ rentowy (w toku postępowania przed organem rentowym). Oznacza to, iż każda istotna dla rozpoznania sprawy okoliczność może być dowodzona wszelkimi dostępnymi środkami dowodowymi, a materiał dowodowy ocenia się według reguł określonych w art. 233 § 1 k.p.c., który stanowi, iż sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Wszechstronna ocena zebranego w sprawie materiału dowodowego pozwoliła na ustalenie, iż ubezpieczony w okresie nauki w zasadniczej szkole zawodowej miał zawartą z zakładem pracy indywidualną umowę o naukę zawodu.

W tym miejscu warto przytoczyć tezę wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 15 lutego 2011r. III AUa 1731/10, która brzmi: „Okresy zatrudnienia młodocianych na warunkach określonych w przepisach obowiązujących przed 1 stycznia 1975 r. są okresami składkowymi, o jakich mowa w art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227), których uznania nie warunkuje ukończenie przez zatrudnionego 15 roku życia, a jedynie wykonywanie pracy na podstawie indywidualnej umowy o naukę zawodu.” Sąd Okręgowy w pełni podziela stanowisko wyrażone przez Sąd Apelacyjny w Katowicach albowiem wynika ono z analizy obowiązujących przepisów prawnych.

W realiach przedmiotowej sprawy wskazać należy, iż ubezpieczona podjęła pracę w celu nauki zawodu od 01.09.1969r. tj. po ukończeniu 15 roku życia (15 lat ukończyła 11.03.1969r.).

Jak stwierdził Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 14 maja 1971r. sygn.. III PZP 13/71 do umowy o naukę zawodu mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 2 lipca 1958 r. o nauce zawodu, przyuczenia do określonej pracy i warunkach zatrudnienia młodocianych w zakładach pracy oraz wstępnym stażu pracy (Dz. U. Nr 45, poz. 226 ze zm.).

Zatrudnienie młodocianych po 8 maja 1945 r. a przed 1 stycznia 1975 r. regulowały: przepisy Dekretu z dnia 2 sierpnia 1951 r. o pracy i szkoleniu zawodowym młodocianych w zakładach pracy (Dz. U. Nr 41, poz. 311 ze zm.) oraz wydanego z upoważnienia tego Dekretu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 12 kwietnia 1952 r. (Dz. U. Nr 21, poz. 135), ustawy z dnia 2 lipca 1958 r. o nauce zawodu, przy przyuczaniu do określonej pracy i warunkach zatrudnienia młodocianych w zakładach pracy oraz wstępnym stażu pracy, w rozumieniu których młodocianymi są osoby, które ukończyły 14 lat, a nie przekroczyły 18 lat życia. Dolną granicę wieku młodocianego pracownika podwyższono do 15 lat ustawą z dnia 15 lipca 1961 r. o rozwoju oświaty i wychowania (Dz. U. Nr 32, poz. 160). Okresy nauki zawodu, przyuczenia do określonej pracy oraz wstępnego stażu pracy są okresami zatrudnienia (art. 10 ww. ustawy o nauce zawodu). Zatem warunkiem zaliczenia okresów zatrudnienia młodocianego do okresów składkowych było zawarcie umowy o naukę zawodu, w celu przygotowania zawodowego lub wstępnego stażu pracy (art. 9 ust. 1 ww. ustawy).

Mając na uwadze wyżej przytoczone przepisy prawne obowiązujące w okresie, którego spór dotyczy, w oparciu o zgromadzony w sprawie materiał dowodowy należało zaliczyć ubezpieczonej sporny okres od 1 września 1969r. do 24 czerwca 1972r. do okresów składkowych, o czym orzeczono w punkcie pierwszym sentencji wyroku (art. 477¹⁴ § 2 k.p.c.).

W oparciu o art. 118 ust. 1 a powołanej ustawy o emeryturach i rentach z FUS Sąd nie stwierdził odpowiedzialności organu rentowego za nieprzeliczenie świadczenia albowiem w ocenie Sądu ustalenie zasad odbywania praktycznej nauki zawodu wymagało przeprowadzenia dowodowego przez Sąd, o czym orzeczono w punkcie drugim sentencji wyroku.